

80 jaar Bevrijding

We vieren dit jaar 80 Jaar Bevrijding. Talloze activiteiten worden georganiseerd tussen maart en augustus. Zie het volledige programma op

<https://www.zoetermeer.nl/programma-80-jaar-vrijheid-in-2025>

Tentoonstelling Stadhuisplein

Als HGOS werken we onder meer mee aan de rondreizende nationale tentoonstelling Tweede Wereldoorlog in Kleur, die van 29 maart tot 11 april te zien is op het Stadhuisplein 22, dagelijks tussen 11.00 en 16.00 uur.

Tentoonstelling bij HGOS

Een deel van de hierboven genoemde tentoonstelling zal daarna verhuizen naar ons pand. Van 19 april tot 31 mei zal bij het HGOS, Dorpsstraat 132, een expositie worden gewijd aan de Tweede Wereldoorlog en 80 Jaar Bevrijding in Zoetermeer. Foto's, voorwerpen en een film geven een beeld van deze voor velen beladen tijd.

Andere historische activiteiten bij 80 Jaar Bevrijding

In het programma van april-mei zitten een paar historische activiteiten. Behalve de expo's is er zondag 4 mei in het Stadstheater twee keer een voorstelling door jongeren die de keuzes uitbeelden die mensen

tijdens de oorlog maakten. https://stadstheater.nl/voorstelling/theater-na-de-dam-2025/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwwLO_BhB2EiwAx2e-35TYqHHBPpwDCd70UNRI-VFqjBvVGz7HyXlyBU8_WOMD90ALSoNqxBoCm88QAvD_BwE

's Avonds na de dodenherdenking is er het verhaal van John McCormick in de Ichthuskerk. Hij was boordschutter in een Amerikaanse bommenwerper die in de Geerpolder neerstortte; hij sneuvelde in een vuurgevecht en ligt bij de Oude Kerk begraven.

Op die zelfde zondag 4 mei verzorgen de Stadsgidsen vanaf 14.00 uur een fietstocht op basis van het verhaal van John McCormick onder leiding van speciale gids Maarten Havinga. Een dag eerder houden de Stadsgidsen een wandeling door het Dorp met als thema Zoetermeer in Oorlogstijd. <https://gildezoetermeer.nl/tochten-met-onze-stadsgidsen/>

Zaterdag 17 mei is de Oldtimerdag gewijd aan zo'n 200 historische voertuigen, ook die uit de Tweede Wereldoorlog. De gehele dag in de Dorpsstraat.

Stolpersteine

De gemeentelijke afdeling Vrije Tijd / Beeldende Kunst nam het initiatief om zogeheten Stolpersteine of struikelstenen te leggen in het trottoir waar weggevoerde Joden woonden. Voor Zoetermeer ging dat niet op. Vervolgens is gekozen voor drie omgekomen leden van de Binnenlandse Strijdkrachten (BS): in de Molenstraat Cornelis van Eerden en Jan Hoorn en aan de vroegere Broekweg, nu J.L. van Rijweg, een steen voor Jacob van Rij. In samenwerking met het HGOS is voor de onthulling intensief naar nabestaanden gezocht. Op 2 april zijn de Stolpersteine door de burgemeester gelegd en kunt u ze tijdens een wandeling tegenkomen.

Jaarlijks wordt ons gevraagd welke Joden er tijdens de 'oorlog' in Zoetermeer woonden. Telkens is het antwoord: tijdens W.O. II géén. Slechts een klein meisje was ondergedoken.

Nieuwe publicatie over De Sprinter

Hans Gosselink heeft lang onderzoek gedaan naar de spoorlijn die door onze stad loopt. Voor velen bekend onder de naam Sprinter, genoemd naar speciale NS-treinen die over de 'krakeling' reden.

De auteur beschrijft de totstandkoming vanaf de jaren '60, de aanleg, de Sprinters zelf en het gebruik. De latere Randstadrail met haar trams komt in een volgend boek ter sprake.

U kunt dit boek op twee manieren verkrijgen:

- digitaal is het gratis te downloaden via onze website:

https://www.oudsoetermeer.nl/e2/site/oudsoetermeer/custom/site/upload/file/gedigitaliseerde_publicaties/de_sprinter_kwam_naar_zoetermeer.pdf

- op papier zijn één of meerdere exemplaren binnenkort te bestellen via print-on-demand-drukkerij/uitgeverij Pumbo. Ze liggen daar niet in voorraad maar worden bij elke bestelling

gedrukt. Over een paar weken berichten we u over de prijs en het bestellen!

Het A4-boek telt bijna 90 pagina's en is rijkelijk voorzien van (kleuren)foto's.

Binnenkort ligt er ook een inblikexemplaar bij het HGOS. We hebben echter géén voorraad, u bestelt een papieren exemplaar bij Pumbo.

(foto A.J. Leepel)

Z'nap je stad

Van alle mooie verhalen die er in de loop der jaren over Zoetermeer zijn geschreven maakt het Architectuurpunt in samenwerking met andere instellingen, waaronder het HGOS, een cursus die u in vier zondagmiddagen meeneemt door de stad. Het zijn levendige voorstellingen: een theatercollege, vanaf het prilste begin rond het jaar 1000 tot nu. Voor het laatste college zijn mogelijk nog plaatsen beschikbaar: 13 april. Tijd: 14-16 uur. Plaats: CKC. Een los college is € 15 . Opgeven: <https://www.architectuurpuntzoetermeer.nl/agenda/znap-je-stad-theatercollege-over-zoetermeer-4-delen/> (foto Sandra Schluchter)

Tentoonstelling in 3D

FotoArdito heeft nu 20 tentoonstellingen van Oud Soetermeer in 3D op haar website staan. De laatste is "Zoetermeer in Beeld".

Voor deze en eerdere tentoonstellingen: [klik hier voor Ardito's HGOS-pagina](#).

Gezocht en ook gevonden

We hebben u echt nodig! Zonder u heeft de vereniging geen toekomst! Dat klinkt dreigend maar we zitten nu eenmaal met een vergrijzende kern vrijwilligers die ook kleiner wordt. We zoeken mensen voor specifieke functies.

De specifieke:

- Publieksruimte: we kunnen nog mensen gebruiken die meehelpen tentoonstellingen in onze publieksruimte voor te bereiden, op te bouwen en weer af te breken. Het gaat om drie tot vier exposities per jaar die samen met anderen worden georganiseerd. Ook andere activiteiten als lezingen en voorstellingen worden in de publieksruimte gehouden.
- Onderzoekers, schrijvers, die historische artikelen kunnen schrijven voor ons tijdschrift 't Seghen Waert.
- Interviewers die interessante mensen bevragen over specifieke onderwerpen of over het leven in Zoetermeer. Het gesprek wordt zo mogelijk gereed gemaakt voor publicatie in 't Seghen Waert.

Schroom niet en stuur even een berichtje naar info@oudsoetermeer.nl

Ondertussen heeft Lex Biemans zich aangemeld. Hij gaat zich bezig houden met de PR, in eerste instantie de externe communicatie. Momenteel is hij bezig zich in te lezen en de vele vrijwilligers te ontmoeten.

Jan van der Spek prijs: oproep om voordrachten

Elke twee jaar reiken we de Jan van der Spek prijs uit aan iemand die zich bijzonder heeft ingespannen voor het behoud van cultureel erfgoed in de stad. Dat kan behoud van een pand zijn, restauratie, zorg om een wijk, straatbeeld en zo veel meer. Heeft u iemand of een instantie in gedachten die u wilt voordragen? Mail dan even naar info@oudsoetermeer.nl. Ook tijdens de Oldtimerdag zal in ons pand de mogelijkheid zijn uw voorkeuren uit te spreken. Onze Commissie Historisch Erfgoed bekijkt alle suggesties en doet een gefundeerde voordracht aan het bestuur.

Nieuws uit de regio en dichterbij

Nieuw Parijs

In het Kunstmuseum Den Haag (Gemeentemuseum) loopt u tot 9 juni door een bruisend, veranderend Parijs. In 'Nieuw Parijs: van Monet tot Morisot' is te zien hoe de stad middenin de negentiende eeuw veranderde in de plek die we nu zo goed kennen maar nooit helemaal vat op krijgen.

Lakenhal Leiden

In "Thuis in het groen" vormt de liefde voor de alledaagse natuur het uitgangspunt. Voor het eerst combineert Museum De Lakenhal werk van de bekende Leidse kunstschilder Floris Verster (1861-1927) met hedendaagse kunst. 12 april-24 augustus.

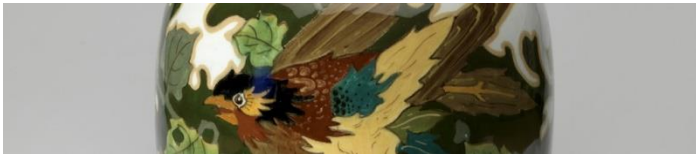
Affiches Tussen Kunst en Reclame

<https://www.westlandsmuseum.nl/nl/ontdek-het-museum/exposities>

In het Westlands Museum zijn tot 25 mei affiches te zien die men liet maken om groente en fruit te promoten

Vogels in keramiek

Tot 25 juni is in het Museum Gouda een expositie te zien over vogels die op Gouds keramiek zijn geschilderd. <https://www.museumgouda.nl/nl/nu-te-zien/tentoonstellingen/72/voliere-vogels-in-keramiek>

Rijnland

Er staan vele verhalen over Zoetermeer, de regio en het hele gebied van Rijnland op de website van www.rijnlandgeschiedenis.nl. Zo kunt u de diverse Canons van de Geschiedenis uit de regio bekijken, een artikel over poldernamen en eeuwenoude eendenkooien.

Ook staan er vele activiteiten voor de komende maanden op, naast de vele lezingen en andere activiteiten.

Molen

Molen De Hoop krijgt nieuwe wieken en viert dat 10 mei op Nationale Molendag met molenwiekencake, gratis warme drank en live muziek.

Ontzameling Museum De Voorde op TV

Vele vrijwilligers, ook van het HGOS, hebben de afgelopen twee jaar meegewerkt aan het proces van ontzamen van De Voorde. Duizenden museumobjecten moesten een nieuwe eigenaar krijgen. Het HGOS heeft haar vroegere collectie teruggekregen en veel Zoetermeerse objecten zijn onder de hoede gekomen van het Stadsarchief / Afdeling Cultuur. Van dat hele proces is een film gemaakt die volgens de laatste gegevens 21 april om circa 22.30 uur op NPO 2 vertoond wordt. Op een later tijdstip is deze ook bij TV West te zien.

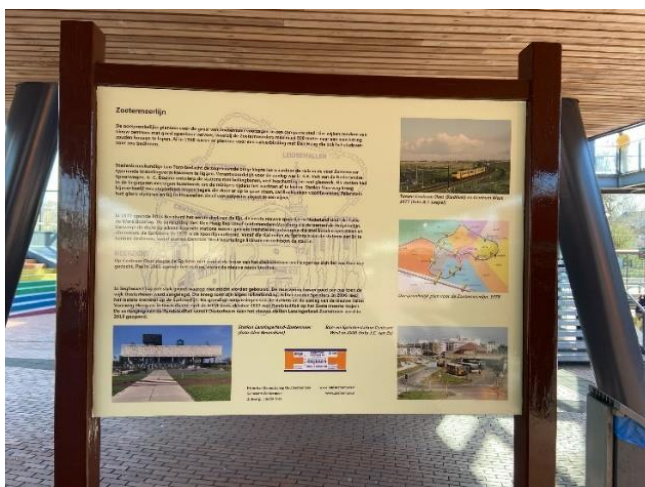
Tweedehands boeken over Zoetermeer

We hebben twee planken vol met tweedehands boeken over Zoetermeer. Vele zijn alleen antiquarisch verkrijgbaar. Kom kijken. Voor de prijs van €2 tot circa € 4 hoeft u het niet te laten.

En we hebben natuurlijk nog een voorraad nieuwe boeken. Leden krijgen meestal circa 20% korting. Afhalen of laten bezorgen. Kijk op: <https://www.oudsoetermeer.nl/geschiedenis-zoetermeer/publicaties>

Centrum West

Het historisch informatiebord over de Zoetermeerlijn is vernieuwd en weer te bewonderen op een van de perrons van Centrum West.

Vanuit het bestuur

Algemene Ledenvergadering met pijpenkoppen

We zijn bezig met de voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering op donderdag 17 april, met stukken zoals de jaarrekening en het jaarverslag. Locatie: De Kapelaan aan het Nicolaasplein om 20.00 uur.

De agenda staat in het laatste 't Seghen Waert, de overige stukken zijn te vinden op:

<https://www.oudsoetermeer.nl/historisch-geenootschap/over-ons/het-historisch-geenootschap> .

Na de pauze van de Algemene Ledenvergadering zal Chris van der Klugt vertellen over pijpenkoppen die overal uit de Rijnlandse bodem tevoorschijn komen.

Let op: het Nicolaasplein is afgesloten vanwege werkzaamheden en is niet bereikbaar met de auto. Parkeren bij CKC of op het Vuurtorenplein.

Filmavonden

Leden vragen of er weer filmavonden kunnen komen. Mocht een groep van minimaal 25 mensen dat willen, dan gaan we dat overwegen. Geef blijk van uw belangstelling op

info@oudsoetermeer.nl

Kristalkantoren, Mammoet en H-structuur

De Kristalkantoren en de Mammoet zijn karakteristieke kantoorgebouwen die in de wijk Entree liggen, bij het Bredewater.

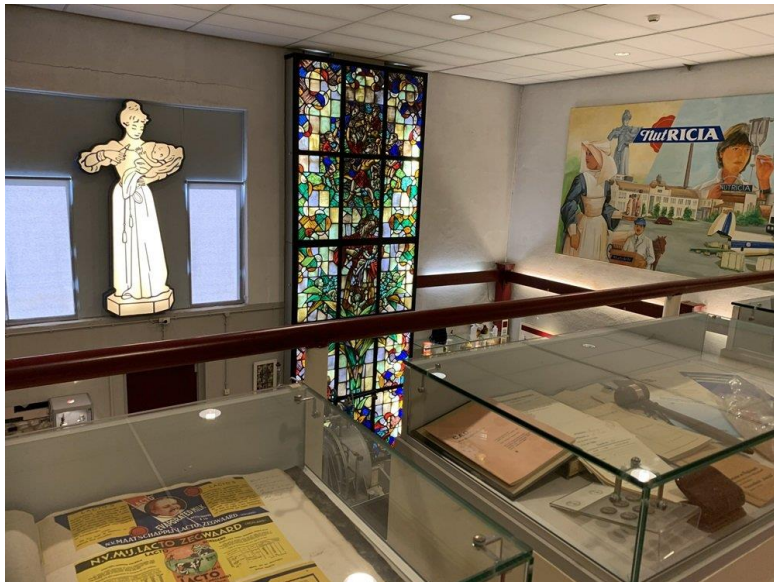
De Rijksdienst Cultureel Erfgoed wil de Mammoet zelfs tot rijksmonument aanwijzen. Het HGOS heeft samen met de Schatbewakers bij de raadscommissie gepleit voor behoud van dit moderne erfgoed van na 1965.

(Bredewater 4-14, Kristalkantoren en nr. 16, Mammoet, foto's Dick Valentyn)

Ook zijn er plannen voor het bouwen langs de hoofdwegen in Zoetermeer, de zogeheten H-structuur. Het HGOS maakt zich zorgen over het behoud van de (groene) ruimte langs die bijzondere wegen.

Nutricia

Samen met wethouders en gemeenteambtenaren hebben bestuursleden van het HGOS een bezoek gebracht aan het museum van Nutricia aan de Eerste Stationsstraat. Vooraf moest iedereen een uitgebreid examen over veiligheid afleggen maar dat was het waard. Een prachtig stuk Zoetermeerse geschiedenis dat gekoesterd wordt door een aantal oud-medewerkers én door de directie. Nutricia kennen velen van de chocomel en de babyvoeding maar dat wordt in Zoetermeer niet

meer gemaakt. Alles is gericht op medische voeding. Helaas is het museum midden in het complex gelegen en is vrije toegang voor het publiek onmogelijk.

Terug naar de zomertijd

De openingstijden van ons pand schuiven op zaterdag wat met de winter- en zomertijden mee. Bij duisternis is de Dorpsstraat immers beduidend stiller. Met de verschijning van deze NieuwsFlits is het zomertijd en zijn we weer van 13-17 uur open!

Laatste nieuws

Bunker

We krijgen vragen over het enige bouwwerk uit de Tweede Wereldoorlog dat Zoetermeer nog heeft, namelijk de Duitse bunker in de speeltuin van het Westerpark. De gemeente heeft toegezegd dit monument op te gaan knappen en beter toegankelijk te maken.

(foto Remco Bordewijk, 2001)

Streekmarkt

22 mei wordt in de Dorpsstraat de eerste van een serie Streekmarkten georganiseerd. Dit seizoen elke donderdag, behalve Hemelvaartsdag, tussen 9 en 16 uur. Ook ons pand aan de Dorpsstraat is dan in de middag open vanaf 12.30 uur.

Tachtig jaar geleden.
Bevrijding 1945, met vreugde en verdriet.

Tentoonstelling bij het HGOS,
Dorpsstraat 132, over de Tweede
Wereldoorlog en de bevrijding.
Van 19 april tot 31 mei 2025.

Historisch Genootschap Oud Soetermeer; www.oudsoetermeer.nl, info@oudsoetermeer.nl. Dorpsstraat 132. Geopend op maandagavond 20.00 – 22.00 uur en woensdag- en zaterdagmiddag 13.00 – 17.00 uur.